

Betænkning afgivet af Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget den 00. november 2021

2. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om projektering og anlæg af en energiø i Nordsøen

[af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget. Klima-, energi- og forsyningsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1-5 og 7, og Alternativets medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 6.

2. Indstillinger

◇

Frie Grønne, Danmarks Nye Venstrefløjsparti, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget noterer sig, at afskæring af klageadgang i forhold til anlægstilladelsen sker for at sikre overholdelsen af tidsplanen i anlægsfasen, da klager kan få opsættende virkning og forsinke hele anlægsfasen i længere perioder. V noterer sig, at dette især er nødvendigt for at sikre fremdriften i et projekt, som i høj grad er underlagt en stram tidsplan på grund af vejrmæssige forhold, manglen på grøn energi og politiske målsætninger for CO₂-reduktioner. V noterer sig, at det stadig vil være muligt at anlægge sag direkte ved domstolene.

V mener grundlæggende, at det er vigtigt med mulighed for klageadgang ved offentlige projekter, som kan være til gene lokalt. I den forbindelse er det vigtigt, at der i fremtiden skabes bedre muligheder for, at klagesager behandles

hurtigere, så borgere kan sikres hurtig afklaring og så det sikres, at udbygningen af vedvarende energi og den grønne omstilling ikke går i stå.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af klima-, energi- og forsyningsministeren, tiltrådt af <udvalget>:

Til § 2

1) Ordene »den forberedelse« ændres til: »forberedelse«, og »projektering og« udgår.
[Sproglig korrektion]

Til § 4

2) I stk. 2 ændres »design« til: »det konkrete design«.
[Præcisering]

Ny paragraf

3) Efter § 4 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Tilladelse efter § 4, stk. 1, kan først meddeles efter høring af offentligheden og berørte myndigheder.

Stk. 2. Offentliggørelsen af høringen foretages på Energi-styrelsens hjemmeside.

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter en passende frist for høringen efter stk. 1.«

[Høring af offentligheden og berørte myndigheder forud for meddelelse af anlægstilladelse]

Til § 8

4) I *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »loven« til: »denne lov«, og »i medfør af« ændres til: »efter sagsbehandlingsreglerne i«.
[Sproglig korrektion og præcisering]

Til § 9

5) I *stk. 2* indsættes efter »en myndighed«: »eller institution«.
[Udvidelse af delegationsbestemmelsen]

Af et *mindretal (ALT)*, tiltrådt af et <*mindretal*>:

Nye paragraffer

6) §§ 10-13 udgår, og i stedet indsættes:

»§ 02. Energiklagenævnet behandler klager over tilladelser og andre afgørelser truffet af klima-, energi- og forsyningsministeren efter denne lov eller regler fastsat i medfør af loven.

Stk. 2. Klima-, energi- og forsyningsministerens tilladelser og andre afgørelser efter loven eller regler fastsat i medfør af loven kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet. Tilladelserne og andre afgørelser kan ikke indbringes for domstolene, før den endelige administrative afgørelse foreligger.

Stk. 3. Klage skal være indgivet skriftligt, inden 4 uger efter at tilladelsen og andre afgørelser er offentliggjort. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Stk. 4. Søgsmål til prøvelse af tilladelser og andre afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter loven eller de regler, der udstedes efter loven, skal være anlagt, inden 6 måneder efter at tilladelsen eller afgørelsen er meddelt den pågældende. Er tilladelsen eller afgørelsen offentliggjort regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen.

§ 03. Enhver med en væsentlig og individuel interesse kan klage til Energiklagenævnet over de miljømæssige forhold i tilladelser og andre afgørelser efter § 4, hvis disse tilladelser og andre afgørelser tillige er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Stk. 2. Lokale og landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø, kan klage over tilladelserne og andre afgørelser nævnt i *stk. 1*. Det samme gælder for lokale og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når en tilladelse berører sådanne interesser.

Stk. 3. Lokale og landsdækkende foreninger og organisationer fremsender senest samtidig med klagen deres vedtægter til Energiklagenævnet som dokumentation for, at de er lokale eller landsdækkende, og at deres formål opfylder kravene i *stk. 2*.

Stk. 4. Klage i henhold til *stk. 1* og *2* skal være indgivet skriftligt, inden 4 uger efter at tilladelsen er offentlig-

gjort. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Stk. 5. En tilladelse og andre afgørelser må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Stk. 6. Klage over en tilladelse og andre afgørelser til et projekt omfattet af *stk. 1* har ikke opsættende virkning, medmindre Energiklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 7. Energiklagenævnets afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 04. Ved behandlingen af klagesager vedrørende afgørelser efter denne lov eller regler fastsat i medfør af loven erstattes repræsentanter i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrugsrådet, af to medlemmer med særlig sagkundskab inden for henholdsvis havmiljø og marine konstruktioner, som udpeges af klima-, energi- og forsyningsministeren.

»Frister for sagsbehandling af klager«

§ 05. Inden for 6 måneder fra klagens modtagelse træffer Energiklagenævnet afgørelse i klagesager over tilladelser og andre afgørelser i medfør af loven eller regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 2. Inden for 6 måneder fra klagens modtagelse træffer Miljø- og Fødevarerklagenævnet afgørelse i klagesager over tilladelser og andre afgørelser efter § 20 i lov om råstoffer, som angår indvinding af råstoffer til brug for anlægget af energioen.

Stk. 3. Inden for 6 måneder fra klagens modtagelse træffer Miljø- og Fødevarerklagenævnet afgørelse i klagesager over tilladelser og andre afgørelser efter museumslovens § 28 a, *stk. 4*, som angår fund af kulturarv i området for energioen, jf. bilag 1.«

[Etablering af administrativ klageadgang, frister for klage og domstolsprøvelse, uddybning af kredsen af klageberettigede og nærmere om klagesagsbehandlingen ved Energiklagenævnet]

Af klima-, energi- og forsyningsministeren, tiltrådt af <udvalget>:

Til § 17

7) I *stk. 1, nr. 2*, ændres »andre« til: »anden«.
[Sproglig korrektion]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

De foreslåede ændringer af lovforslagets § 2 er sproglige korrektioner. Lovforslagets § 2 vil med de foreslåede ændringer have følgende ordlyd »Klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at foretage forberedelse og projektering, herunder afholdelse af udbud, samt de øvrige dispositioner, som er nødvendige for anlæg af energioen.«.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring er en sproglig præcisering af, at »konkrete« også vil referere til konstruktion, størrelse

og design i lovforslagets § 4, stk. 2. Der henvises også til bemærkningerne til lovforslagets § 4, stk. 2, hvoraf fremgår, at tilladelsen efter lovforslagets § 4, stk. 1, vil skulle fastsætte den konkrete placering, konstruktion, størrelse og det konkrete design af energiøen, og at dette sker på baggrund af udbudsvinderens ansøgning om anlægstilladelse.

Til nr. 3

I medfør af § 35 i lov om af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 (herefter miljøvurderingsloven), gennemføres der høringer i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen (VVM) af konkrete projekter. Af miljøvurderingslovens § 35, stk. 3, nr. 3, fremgår således, at offentligheden, berørte myndigheder og berørte stater skal høres med hensyn til miljøkonsekvensrapporten, som bygherren har fremlagt, herunder ansøgningen om tilladelse, før der træffes en afgørelse om tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25. I medfør af miljøvurderingslovens § 35, stk. 4, indgår i denne høring en lang række materiale, herunder udkast til tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25. I medfør af den foreslåede § 01, stk. 1, kan tilladelse efter § 4, stk. 1, først meddeles efter høring af offentligheden og berørte myndigheder. Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at der gives offentligheden og berørte myndigheder endnu en høring af tilladelsen til anlæg af energiøen efter lovforslagets § 4, stk. 1, inden denne tilladelse meddeles. Meddelelse af tilladelse efter lovforslagets § 4, stk. 1, vil ske efter sagsbehandlingsreglerne i miljøvurderingsloven, jf. lovforslagets § 8, stk. 1. Det vil indebære, at der – ud over høringen efter den foreslåede § 01, stk. 1, – også vil blive gennemført en høring efter miljøvurderingslovens § 35, stk. 3, nr. 3, som vil skulle ledsages af et udkast til tilladelse, jf. miljøvurderingslovens § 35, stk. 4, nr. 4. Det foreslåede § 01, stk. 1, vil ikke ændre herpå, og denne høring vil stadig blive gennemført i overensstemmelse med miljøvurderingsloven. Efter høringen efter miljøvurderingsloven, jf. § 35, stk. 3, nr. 3, som vil blive foretaget af den tilladelsesgivende myndighed (tilladelseskompetencen efter lovforslagets § 4, stk. 1, forventes delegeret til Energistyrelsen), vil der blive udarbejdet høringsnotater og indarbejdet relevante indkomne høringssvar i udkast til tilladelsen, herunder i form af vilkår i tilladelsen. På baggrund af dette reviderede udkast til tilladelse vil der som følge af den foreslåede § 01, stk. 1, skulle gennemføres endnu en høring, som vil sikre, at tilladelsen i det omfang, det har været muligt, har taget højde for indkomne høringssvar på tilstrækkelig vis. Høringen efter den foreslåede bestemmelse vil også – på samme vis som efter miljøvurderingsloven – give offentligheden og berørte myndigheder mulighed for at kommentere og stille spørgsmål til det reviderede udkast til tilladelse. Den foreslåede bestemmelse vil også indebære, at forhold i tilladelsen, som ikke nødvendigvis er af miljømæssig karakter, også vil være genstand for en lovpligtig offentlig høring. Af det foreslåede stk. 2 fremgår, at offentliggørelsen af høringen foretages på Energistyrelsens hjemmeside. Som det vil være tilfældet for offentliggørelse af tilladelser og andre afgørelser efter lovforslaget, jf. lovforslagets § 6, vil høringen efter det fore-

slåede § 01, stk. 1, blive offentliggjort digitalt på en relevant hjemmeside for energiøen, jf. også bemærkningerne til lovforslagets § 6. Det foreslåede stk. 2 vil ikke udelukke, at der også samtidig kan ske offentliggørelse på andre relevante portaler, herunder eksempelvis Høringsportalen. Det er i tilknytning hertil endvidere forventningen, at høringen vil blive sendt direkte til en bred målgruppe af offentligheden, herunder navnlig relevante organisationer og foreninger, ligesom høringen også vil blive sendt til den målgruppe, som allerede har afgivet høringssvar i forbindelse med høringen efter miljøvurderingsloven. Endelig fremgår det af det foreslåede stk. 3, at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter en passende frist for høringen efter stk. 1. Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte fristen. Fastsættelsen af tidsfristen vil skulle fastsættes sådan, at den vil give offentligheden og berørte myndigheder mulighed for at forberede sig og opnå reel deltagelse i høringen efter den foreslåede bestemmelse. Der forventes ikke en høringsperiode på mindre end 3-4 uger. Ved fristfastsættelsen vil der skulle tages hensyn til, om høringen vil finde sted i længere ferieperioder, f.eks. jule- og sommerferie.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring er en sproglig korrektion af lovforslaget § 8, stk. 1, 2. pkt., som herefter vil have følgende ordlyd: »Meddelelse af tilladelser og andre afgørelser efter denne lov sker efter sagsbehandlingsreglerne i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).« Den foreslåede ændring præciserer, at meddelelse af tilladelse efter lovforslagets § 4 vil ske efter sagsbehandlingsreglerne i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021.

Til nr. 5

Den foreslåede ændring af lovforslagets § 9, stk. 2, vil indebære, at de regler, som klima-, energi og forsyningsministeren vil kunne fastsætte i forhold til delegation også vil omfatte institutioner, der er oprettet under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet. Med den foreslåede ændring vil der således være bedre symmetri med lovforslagets § 9, stk. 1, som også vil omfatte delegation til institutioner, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 9, stk. 1.

Til nr. 6

Efter det foreslåede § 02, stk. 1 Energiklagenævnet behandler klager over tilladelser og andre afgørelser truffet af klima-, energi- og forsyningsministeren efter denne lov eller regler fastsat i medfør af loven.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at det uafhængige Energiklagenævnet, vil være klageinstans for tilladelser og andre afgørelser, som vil blive truffet af klima-, energi- og forsyningsministeren (forventes delegeret til Energistyrelsen) i medfør af lovforslaget. Nævnets forretningsorden er fastsat i bekendtgørelse nr. 664 af 19. juni 2006 om forretningsorden for Energiklagenævnet.

Efter det foreslåede stk. 2 kan klima-, energi- og forsyningsministerens tilladelser og andre afgørelser efter loven eller regler fastsat i medfør af loven ikke indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet. Tilladelserne og andre afgørelser kan ikke indbringes for domstolene, før den endelige administrative afgørelse foreligger.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at der alene er adgang til én administrativ klagesagsbehandling. Den foreslåede bestemmelse svarer til reglerne om klageadgang i § 66 i lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1791 af 9. februar 2021 (herefter VE-loven).

Efter det foreslåede stk. 3 skal klage være indgivet skriftligt, inden 4 uger efter at afgørelsen er offentliggjort. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Der henvises til bemærkningerne til VE-lovens § 66, stk. 3, og § 67, stk. 4.

Af det foreslåede stk. 4 fremgår, at søgsmål til prøvelse af tilladelser og andre afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter loven eller de regler, der udstedes efter loven, være anlagt, inden 6 måneder efter at tilladelsen eller afgørelsen er meddelt den pågældende. Er tilladelsen eller afgørelsen offentliggjort regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen.

For så vidt angår offentliggørelse henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 6. Endvidere henvises til bemærkningerne til bemærkningerne til VE-lovens § 66, stk. 5.

Det følger bl.a. af den foreslåede § 03, at enhver med en væsentlig og individuel interesse kan klage til Energiklagenævnet over de miljømæssige forhold i tilladelser og andre afgørelser efter lovforslagets § 4, hvis disse tilladelser og andre afgørelser tillige er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Den foreslåede bestemmelse vil være en uddybning af kredsen af klageberettigede, herunder navnlig i relation til lokale og landsdækkende foreninger og organisationer.

Den foreslåede bestemmelse vil svare til § 67 i VE-loven, den foreslåede § 03 vedrører klager over miljømæssige forhold i tilladelser og andre afgørelser efter § 4, hvis disse tilladelser og andre afgørelser tillige er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Bestemmelsen vil indebære, at enhver med en væsentlig og individuel interesse og lokale og landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø, vil kunne klage over en tilladelse, som udgør eller erstatter § 25-tilladelsen i miljøvurderingsloven. Af lovforslagets § 8, stk. 2, fremgår, at tilladelse efter lovforslagets § 4 udgør en sådan tilladelse.

Der er ikke med den foreslåede § 03 tiltænkt realitetsændringer i forhold til anvendelsesområde for § 67 i lov om fremme af vedvarende energi, hvorfor der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Af den foreslåede § 04 fremgår, at ved behandlingen af klagesager vedrørende afgørelser efter denne lov eller regler fastsat i medfør af loven erstattes repræsentanter i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrugsrådet af 2 medlemmer med særlig sagkundskab inden for henholdsvis havmiljø og marine kon-

struktioner, som udpeges af klima-, energi- og forsyningsministeren.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at repræsentanterne i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrugsrådet, jf. § 2, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 664 af 19. juni 2006 om forretningsorden for Energiklagenævnet vil være erstattet af 2 medlemmer med særlig sagkundskab inden for henholdsvis havmiljø og marine konstruktioner, og at disse to medlemmer vil skulle udpeges af klima-, energi- og forsyningsministeren.

Herved følger den foreslåede bestemmelse den praksis for anvendelse af særlig sagkundskab, der er ved Energiklagenævnets behandling af klagesager efter eksempelvis VE-loven, jf. § 69, og lov om elforsyning, jf. § 91. Disse to love indeholder bl.a. tilladelse til henholdsvis etablering af havvindmøller og anlæg af eltransmissionsnettet.

Henset til energiøens karakter og placering på havet foreslås det, at den særlige sagkundskab vil skulle være centreret omkring kendskab til henholdsvis havmiljøet og anlægget af marine konstruktioner. Sidstnævnte vil eksempelvis kunne være kendskab til havnekonstruktioner eller lignende på havet.

Uanset om en administrativ klage tillægges opsættende virkning, vil selv kortere sagsbehandlingstider potentielt kunne forsinke anlægsarbejdet, ligesom lange verserende klagesager udgør en betydelig risiko for projektet. Anlægget af energiøen vil således skulle gennemføres i Nordsøen og 100 km fra kysten, hvorfor anlægsarbejdet vil kræve nøje planlægning, herunder af hensyn til særlige vejrforhold samt i øvrigt også i forhold til andre projektelementer.

Til nr. 7

Den foreslåede ændring er en mindre sproglig korrektion af lovforslaget § 17, stk. 1, nr. 2, hvor ordet »andre« ændres til »anden«. Det følger herefter af den foreslåede bestemmelse, at medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der tilsidesætter vilkår i en tilladelse eller anden afgørelse i medfør af loven.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 6. oktober 2021 og var til 1. behandling den 14. oktober 2021. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <> møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og klima-, energi- og forsyningsministeren sendte den 5. juli 2021 dette udkast til udvalget, jf. KEF alm. del – bilag 385 (folketingsåret 2020-21). Den 7. ok-

tober 2021 sendte klima-, energi- og forsyningsministeren høringsvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 8 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 3 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 3 deputationer, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 12 spørgsmål til klima-, energi- og forsyningsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Anders Kronborg (S) Anne Paulin (S) Bjarne Laustsen (S) Kasper Roug (S) Ida Auken (S) Malte Larsen (S)

Jens Joel (S) Orla Hav (S) Karsten Filsø (SF) Rasmus Nordqvist (SF) Andreas Steenberg (RV) Zenia Stampe (RV)

Rasmus Helveg Petersen (RV) fmd. Søren Egge Rasmussen (EL) Peder Hvelplund (EL) Torsten Gejl (ALT)

Thomas Danielsen (V) nfmd. Christoffer Aagaard Melson (V) Mark Grossmann (V) Marie Bjerre (V) Ulla Tørnæs (V)

Carsten Kissmeyer (V) Morten Messerschmidt (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Mona Juul (KF)

Katarina Ammitzbøll (KF) Peter Seier Christensen (NB) Alex Vanopslagh (LA) Orla Østerby (UFG)

Frie Grønne, Danmarks Nye Venstrefløjsparti, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Frie Grønne, Danmarks Nye Venstrefløjsparti (FG)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1
Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Liberal Alliance (LA)	3		